

[Ib Thyregod.]

folketing, eller i hvert fald et næsten enigt folketing. Vort parti har medvirket til disse loves vedtagelse. Det var også tilfældet med den nugældende naturfredningslov i 1961, da man bl. a. indførte denne bestemmelse i § 22. Det er derfor beklageligt, at det nye forslag er blevet udformet på en sådan måde, at det har måttet give anledning til denne strid. Det skyldes altså disse ting, jeg her har nævnt, og som jeg senere skal komme lidt nærmere ind på.

Det første spørgsmål er erstatningsbestemmelsen. Jeg vil gerne her redegøre for de forhandlinger i 1961, som førte til gennemførelsen af den nugældende lovs § 22. Ved de forhandlinger, som blev ført i naturfredningsudvalget mellem anden og tredje behandling, kom man frem til denne bestemmelse i § 22. Der var i det foreliggende forslag en bestemmelse om billigheds-erstatning, men vi og det konservative folkeparti anså ikke denne bestemmelse for at være tilfredsstillende. Vi mente, at man i lighed med en række andre bestemmelser, som tidligere var blevet gennemført ved byplanloven, byggezoneloven o.s.v., også her burde have en erstatningsbestemmelse for at forhindre ulighed og give dækning for de tab, der blev lidt. Vi gik ind for en lovgivning på linje hermed. Det forslag, som blev udformet, og som nu er § 22, er udformet af justitsministeriets lovkontor. Det blev udtrykkelig sagt ved tredje behandling af dette lovforslag, at der ikke var tale om, at man på nogen måde ønskede at begunstige spekulanter og skaffe dem erstatning eller lignende. Alligevel kan det måske siges, at der har været visse tilfælde, hvor det har været vanskeligt at gennemføre fredninger, fordi bestemmelsen har været for vidtgående. Vi har da også i udvalget været indstillet på, at man kunne drøfte en ændring af bestemmelsen i § 22, således at vi i stedet for nærmede os byudviklingsloven eller de andre tilsvarende love som f. eks. byplanloven.

Det ærede medlem hr. Lund Jensen sagde, at vi ikke havde stillet noget ændringsforslag, men jeg vil da gerne pege på den skitse, som er fremlagt, det lovforslag om landsplanlægning, hvor vi netop giver udtryk for hensynet til disse love. Altså,

det er vort standpunkt. Man kan overveje en ændring, hvorved den nugældende bestemmelse i § 22 afløses af en tilsvarende bestemmelse i byplanloven eller byudviklingsloven, men det har ikke været muligt at nå frem til nogen form for forlig i dette spørgsmål, fordi man klart har afvist at ville medvirke til at yde erstatning til de personer, som lider tab, hvis en sådan lov gennemføres. Det må huskes, at der kan være mange tilfælde, hvor en mand f. eks. har købt en byggegrund, inden lovforslaget blev fremsat, og hvis han har fremsendt tegninger og søgt om byggetilladelse, er der mulighed for, at han kan komme under den gamle lov, og han har ikke, og det er der selvfølgelig mange der ikke har, bl. a. på grund af byggestoppet, den mulighed, hvis det senere måtte vise sig, at han ikke får tilladelse til at bygge efter disse regler. Det er derfor ganske klart, at der vil være en række personer, der i denne periode vil lide tab. Det må være rimeligt i sådanne tilfælde at dække disse tab, og at man siger, det må følge af grundlovens § 73, at der her er tale om ekspropriation, som der skal ydes fuld erstatning for.

Erstatningsproblemet har også været fremme under den diskussion, der var i det tidligere udvalg, således som jeg har nævnt, og jeg vil gerne i denne forbindelse med formandens tilladelse citere en henvendelse, som De samvirkende danske Husmandsforeninger og De samvirkende danske Landboforeninger har rettet til det tidligere naturfredningsudvalg, som behandlede lovforslaget i 1961. Det siges her:

„Med den foreslåede indskrænkning i retten til at bebygge landbrugsjord uden fredningsmyndighedernes godkendelse sker der en betydelig rådighedsindskrænkning for ejerne af landbrugsjord, et indgreb af stor principiel betydning for landbolovgivningen, hvis berettigelse ses i sammenhæng med de øvrige rettigheder og forpligtelser, der knytter sig til besiddelse af landbrugsjord. På grund af paragraffens vidtrækkende landboretlige betydning bør ændringen ikke gennemføres, før en samlet revision af lovgivningen om forpligtelser og rettigheder for ejere af landbrugsjord har været gennemdrøftet i landbokommissionen af 1960. Der må under alle omstæn-